

Nieuwsbrief winter 2011
jr.1, nr.2

Lectori Salutem,

Wij zijn verheugd u te melden dat de Liburna bijna klaar is: de laatste ontbrekende puzzelstukjes worden nu gelegd! Wilt u de laatste werkzaamheden nog komen bekijken? Denk dan aan onze **winter openingstijden**: dinsdag t/m zondag van 12 tot 16 uur.

Activiteiten

Op **zondag 18 december** wordt de Liburna **geïnspecteerd door echte Romeinen!** Het schip heeft nu zijn uiteindelijke vorm en voordat de laatste werkzaamheden beginnen moeten zij natuurlijk gekeurd worden. Om 13 uur en 15 uur vindt er een inspectie plaats, die u uiteraard mee kunt maken.

Na deze inspectie-dag is het schip voortaan toegankelijk voor bezoekers. Dat wil zeggen dat u zelf in het schip kunt om alles van dichtbij te bekijken.

In de wintermaanden organiseert de Stichting Millingse Liburna een serie **koffie lezingen**.

Op een aantal **donderdagochtenden** zijn de volgende sprekers uitgenodigd:

12 januari	Willem Spann	Romeins Millingen
2 februari	Hans van der Wiel	Het belang van Archeologisch Onderzoek in de Millingerwaard
15 maart	Jan Smit	De historie van de Rijn

Heeft u zelf een onderwerp waarover u meer zou willen weten? Suggesties zijn altijd welkom.

Entree: 5 euro inclusief koffie/thee (jaarkaarthouders €2,50). Aanvang: 10.30uur

Aanmelding via info@liburna.nl wordt op prijs gesteld.

Gouden munt onder de mast

In de Oudheid was het traditie om een muntstuk onder de mast te leggen om geluk voor het schip af te dwingen bij de goden. Ook de Liburna krijgt haar eigen munt onder de mast. Dhr. T. van Weerd uit Nijmegen heeft een tinnen Liburna munt verguld en deze op 7 december overhandigd aan onze medewerkers.

Het plaatsen van de munt zou een ceremonie zijn om een fortuinlijke vaart te bespoedigen. De traditie kan ook afgeleid zijn van het Romeinse gebruik om overledenen een muntstuk in de mond mee te geven. Met dit muntstuk kon de dode zijn overtocht over de onderwereldrivier betalen. Mocht het schip dan met man en muis vergaan, dan kon de bemanning in elk geval naar het dodenrijk worden overgezet.

In veel andere replica's van historische schepen zijn eveneens munten onder de mast geplaatst. Ook nu heeft de traditie nog navolgers: bij Patrouilleschip 'De Zeeland' van de Nederlandse Marine is een Zeeuwse duit op de kiel geplaatst en het Amerikaanse vliegkampschip USS 'Carl Vinson' heeft een munt onder haar Advanced Mast/Sensor System.

Samenwerking

Vanaf volgend jaar kunt u bij koffie- eethuis 'De Gelderse poort' een arrangement boeken waarbij u een bezoek brengt aan de Liburna én Fort Pannerden. De vrijwilligers van beide musea gingen maandag 12 december bij elkaar op bezoek om kennis te maken.

Bent u geïnteresseerd in vrijwilligerswerk als (rondleid(st)er) in één van beide musea, dan bent u welkom om kennis te maken met onze ploeg. Zo kunt u vrijblijvend een keer een vrijwilligersavond bijwonen. Deze wordt één keer in de maand gehouden.

Vorderingen

De bouwers zijn nu begonnen aan de afwerking van het schip. Veel details, zoals de vorm van de voor- en achtersteven, zijn niet bekend uit de opgraving. De begeleidende archeologen Jaap Morel (Lelystad) en Ronald Bockius (Mainz) kwamen met veel afbeeldingen van stevenversieringen uit de Romeinse tijd. Daaruit was af te leiden dat de versiering waar nu voor is gekozen het meeste voorkwam op Liburna's en dus niet de krullen die op de reconstructie in Mainz zitten. Een ander detail zijn de losse dollen (de houten pennen waaraan de riemen worden vastgemaakt). Voorbeelden van deze dollen zijn wel gevonden in Mainz; deze konden los in de openingen van het boord worden geplaatst. Straks kan getest worden op welke plaats ze het beste kunnen zitten. Zo is de Liburna een voorbeeld van experimentele archeologie op zijn best.

Ook de riemen, de mast, de ra en de tuigage worden nog gemaakt. Het laatste grote project is het zeil. Dat wordt gemaakt van vlasdoek, een soort linnen, dat ook door de Romeinen werd gebruikt. De overige werkzaamheden, zoals het breeuwen (het waterdicht maken van de romp) vinden pas plaats vlak voor de tewaterlating in het voorjaar. Zie ook onze website voor foto's van de voortgang van de bouw en het *filmpje op YouTube* van het plaatsen van de steven (op 18 november j.l.).

Een goed jaar!

2011 was een goed jaar voor het bezoekerscentrum Millingse Liburna met een record aantal bezoekers. Begin december stond de teller over de 5600 bezoekers.

Vanaf 18 december is de jaarkaart voor 2012 al te koop. Wilt u ook komend jaar de bouw volgen? Dan kunt u voor €7,50 zo vaak komen kijken als u wilt.

Tot slot

Voor meer informatie en het laatste nieuws over de bouw en de tewaterlating kunt u kijken op www.liburna.nl

Vale bene

(het gaat u goed)

Mocht u deze nieuwsbrief niet meer willen ontvangen, stuur dan een mailtje naar info@liburna.nl

